Raadsvoorstel

Agendapunt: 05

Onderwerp
Goirle aan de slag - tussenevaluatie in het licht van de Vangnetregeling Participatiewet

Datum voorstel	Datum raadsvergadering	Bijlagen	Ter inzage
27 juli 2015	29 september 2015		Keuzenota Goirle aan de Slag Onderzoeksrapport evaluatie Goirle aan de Slag Analyse bijstandsvolume Infoblad Matchpunt Goirle

Aan de gemeenteraad,

0. Samenvatting

Goirle aan de Slag is het re-integratiebeleid dat in 2013 zijn beslag heeft gekregen en in de periode erna verder is uitgebouwd. Aan uw Raad is een evaluatie toegezegd.

Naar verwachting heeft Goirle over 2015 een fors tekort op het rijksbudget voor uitkeringen voor levensonderhoud. Een tekort van 10% van dat rijksbudget komt voor rekening en risico van de gemeente. Voor het meerdere kan een beroep worden gedaan op een vangnetregeling. Daarvoor is het van belang dat de raad al dit jaar geïnformeerd is over het dreigende tekort en de maatregelen die getroffen zijn of worden om het tekort te beperken.

Onderliggende stukken liggen voor uw Raad ter inzage.

1. Wat is de aanleiding / wat is het probleem?

1. In 2013 is de keuzenota "Goirle aan de Slag" door de raad vastgesteld. Aan de Raad is toegezegd om het beleid "Goirle aan de Slag' te evalueren. Daarin voorziet dit voorstel.
2. De financiering van de bijstand vindt voor een zeer groot gedeelte plaats via een rijksbudget (Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten Wet BUIG) Het risico van een tekort ligt bij de gemeente. Als het tekort hoger is dan 10% dan kan er een beroep worden gedaan op een vangnetregeling. Om dat succesvol te kunnen doen in 2015 moet de Raad in 2015 al geïnformeerd worden over en betrokken worden bij de keuzes die gemaakt worden om te komen tot tekortreductie.

2. Wat willen we bereiken?

We willen met een optimale inzet van middelen maximaal rendement behalen zodat zoveel mogelijk personen met een afstand tot de arbeidsmarkt actief betrokken worden en blijven. Duurzame en geheel of gedeeltelijke uitstroom uit de uitkering naar betaalde arbeid is daarbij het uiteindelijke doel. Daarmee wordt er ook minder bijstand uitgegeven.

Ambtelijke bijstand: Niek Hendriks

3. Wat gaan we daarvoor doen?

"Goirle aan de Slag" Keuzenota re-integratie en participatie
Vanaf 2015 ligt er op grond van de participatiewet een grote verantwoordelijkheid bij de gemeente om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt perspectief te bieden. De toegang tot de sociale werkvoorziening is afgesloten. De verantwoordelijkheid voor arbeidsmatige dagbesteding is bij de gemeente komen te liggen. Jongeren die gedeeltelijk arbeidsgeschikt zijn hebben geen recht meer op een uitkeringsregeling voor gehandicapten maar vallen ook onder de Participatiewet. De gemeente is binnen de regio ook mede verantwoordelijk voor invulling van de werkgeversdienstverlening.

In de keuzenota "Goirle aan de Slag" heeft uw raad in verband hiermee al in september 2013 als uitgangspunt gekozen dat meedoen aan de samenleving door betaald of onbetaald werk te doen de eigen waarde van mensen vergroot en bijdraagt aan hun geluksgevoel. Werk is essentieel voor mensen, voor het functioneren van de arbeidsmarkt en voor de economie. Iedereen zorgt voor eigen inkomen. Als betaalde arbeid niet mogelijk is, vult iemand op een andere manier zijn maatschappelijke bijdrage in.

"Goirle aan de Slag" richtte zich in eerste aanleg op de werkzoekenden en vandaar uit werd de verbinding gelegd naar werkgevers. Het evaluatierapport "Van sollicitant naar baas over eigen leven" ligt voor uw raad ter inzage.

Evaluatie training Goirle aan de slag
De training Goirle aan de slag wordt sinds november 2013 gegeven aan burgers die inkomensondersteuning van de gemeente ontvangen en bestaat uit een training van 1 week, terugkombijeenkomsten en individuele gesprekken.
In de training wordt meegewerkt door lokale werkgevers en uitzendbureau Justlogic. Zij komen aan het eind van de trainingsweek naar de presentaties van de deelnemers kijken en voorzien deze van feedback. Met Contour de Twern wordt samengewerkt bij het vinden van passend vrijwilligerswerk.
De effectiviteit van het traject is geëvalueerd door 10 groepen cliënten die tussen november 2013 en november 2014 het traject hebben doorlopen te volgen.

a. Van de 92 cliënten die hebben deelgenomen aan “Goirle aan de slag” zijn er 47 die een of meerdere tredes zijn gestegen op de participatieladder: 51%. Van het totale cliëntenbestand van de gemeente Goirle is dat 16,4%. Daarmee is de doelstelling *"tenminste 10% van de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt moeten na één jaar tenminste één trede op de participatieladder zijn gestegen"* behaald
b. 24 Kandidaten hebben zes maanden na de training betaald werk.
c. De kandidaten waarderen de training positief. Zij geven aan dat zij veel geleerd hebben over de beste manier om een CV op te stellen, zodat zij sneller in aanmerking komen voor werk. De training heeft volgens de kandidaten een bijdrage geleverd aan de zelfredzaamheid. Zij hebben door de training meer zelfvertrouwen gekregen, weten zich beter te presenteren, weten beter het eigen netwerk aan te spreken en uiteindelijk makkelijker problemen op te lossen.

d. Justlogic en de betrokken lokale werkgever zijn positief over de samenwerking. De communicatie is transparant en eerlijk, met korte lijntjes. Er wordt snel geschakeld. De gemeente levert, daar waar nodig, maatwerk.
e. Contour de Twern is positief over de samenwerking als het gaat om de afspraken over vrijwilligerswerk. Ook deze organisatie laat zich erg positief uit over de manier van communiceren.
f. Geconcludeerd werd dat het goed zou zijn als aansluitend op het traject stageplaatsen beschikbaar zouden zijn bij lokale werkgevers. Ook snelle doorplaatsing naar een baan zou beter van de grond moeten komen. Daarin is voorzien in de oprichting van Matchpunt (zie verderop).
g. De bijstandsafhankelijkheid is afgenomen.

Het geheel geeft een positief beeld over het effect van Goirle aan de Slag. Wij willen dit beleid continueren.

De afgelopen twee jaar is het beleid onder de naam "Goirle aan de Slag" fasegewijze uitgebouwd.
1. Begin 2015 is, onder de naam "Matchpunt Goirle" de samenwerking met het uitzendbureau Just Logic tot stand gekomen;
2. En in december 2014 is besloten om in 2015 de dienstverlening voor de toegang tot de bijstand te versterken door het invoeren van informatiebijeenkomsten.

De laatste twee ontwikkelingen zijn dermate recent dat de effecten ervan pas vanaf 2015 meetbaar zullen zijn. Ze zijn dus ook te zien als verbeteracties om te komen tot tekortreductie t.o.v. 2014.

Ad 1 Direct naar Werk: Matchpunt Goirle

Werkgeversdienstverlening is een effectief instrument om mensen aan het werk te helpen. In het bestuursakkoord is opgenomen dat we onze lokale en regionale connecties met ondernemers onderhouden en uitbreiden om werkzoekenden aan werk te helpen. In de ambitie en uitgangspunten ten aanzien van re-integratie en participatie is uitgesproken dat we onder andere inzetten op lokale werkgeversbenadering. In de loop van 2014 is gestart met de verdere ontwikkeling van de lokale werkgeversdienstverlening. De samenwerking onder de naam Matchpunt Goirle heeft tot doel om mensen met het profiel 'direct naar werk' naar een reguliere baan te bemiddelen en vraag en aanbod op elkaar af te stemmen binnen de arbeidsmarkt Goirle. Tevens wordt een lokale variant van het Ondernemersakkoord ontwikkeld. Ondernemers en gemeente maken de afspraak dat vacatures in bedrijven eerst aan de gemeente Goirle kenbaar worden gemaakt. Matchpunt hanteert een korte responsetijd bij het maken van de juiste match. Wanneer geen geschikte kandidaten kunnen worden voorgesteld aan de werkgever wordt de vacature doorgezet naar de regio en tevens kan de werkgever zelf gaan werven. (In de periode tot en met juni 2015 zijn er 15 personen geplaatst via Matchpunt Goirle.)

Ad 2 De toegang tot de bijstand: de informatiebijeenkomst

De klantbenadering van Goirle aan de slag wordt sinds januari 2015 direct vanaf de aanvraag ingezet in informatiebijeenkomsten met groepen werkzoekenden, die een beroep op een uitkering bij de gemeente doen.. Hierdoor ontstaat een logisch proces waarbij steeds dezelfde aanpak gehanteerd wordt door medewerkers, zowel bij de informatiebijeenkomst als in het vervolg, namelijk kijken naar mogelijkheden van de inwoners/klanten. De informatiebijeenkomst heeft als doel inwoners die werkloos zijn direct aan werk te helpen en te informeren over rechten en plichten verbonden aan de uitkering. Tijdens de bijeenkomst wordt direct

zichtbaar welke deelnemers opgepakt kunnen worden voor werk door Matchpunt Goirle en dit gebeurt dan ook direct tijdens en na de bijeenkomst. Met deze werkwijze wordt een totaalproces en gemeenschappelijke aanpak gerealiseerd waardoor de deelnemer efficiënter en sneller geholpen wordt, hetgeen de uitstroom ten goede komt. Wanneer deelnemers niet direct aan het werk kunnen, dan wordt bepaald of de intensievere training "Goirle aan de Slag" of andere instrumenten (vrijwilligerswerk, zorg) ingezet moeten worden. Waar nodig wordt samenwerking gezocht met 't Loket.
Dit programma is er ook voor informatie te verstrekken over rechten en plichten verbonden aan de uitkering. Ook personen die tegen de maximale uitkeringsduur van de WW aanzitten worden uitgenodigd voor dit programma.

Andere verbonden thema's
Naast Goirle aan de Slag en Matchpunt Goirle zijn er nog andere zaken die direct of indirect gericht zijn op reductie van de bijstandskosten.
1. Baanafspraken en regionaal werkbedrijf
2. Economische agenda 2015-2015
3. Hoogwaardige handhaving

Ad 1. Baanafspraken en Regionaal Werkbedrijf
De Baanafspraken maken onderdeel uit van de Participatiewet. Voor deze regio gaat het de komende 10 jaar om circa 2900 Baanafspraken. Voor Goirle zou het in die periode indicatief gaan om circa 150 Baanafspraken. Dat betekent dat werkgevers werk gaan bieden aan mensen met een arbeidsbeperking. Gemeenten werken samen in regionale werkbedrijven om dat proces te faciliteren. Voor het realiseren van deze doelstelling is in elke arbeidsmarktregio een Regionaal Werkbedrijf opgericht, zo ook in de arbeidsmarktregio Midden-Brabant.

Ad 2. Economische Agenda 2015-2020, "Verbinden en Delen"
In de 2e helft van 2015 wordt ook besloten over het nieuwe economische beleid van de gemeente. In de toekomstvisie "Groen, Sociaal en Ondernemend, Goirle 2020" ligt een nadruk op ondernemen. Het is wenselijk om een nieuw economisch beleid vast te stellen tot en met 2020 waarbij de samenhang tussen diverse economische ontwikkelingen wordt aangegeven. Dit economisch beleid is opgesteld in de vorm van een agenda, met 31 acties, waaronder Matchpunt Goirle. Het veilig stellen van voldoende werkgelegenheid en de verbinding met lokale werkgevers is een van de centrale doelen waar naar wordt gestreefd.

Ad 3 Hoogwaardige handhaving
Het college heeft op 27 augustus 2013 het beleidsplan hoogwaardig handhaven vastgesteld. In dit beleidsplan is opgenomen wat we doen om de rechtmatige uitvoering van de wet- en regelgeving te bewaken. In het beleidsplan is onder meer opgenomen dat we signaal gestuurd werken, hoe we omgaan met onze bevoegdheid tot terugvordering en invordering, en dat we themacontroles kunnen houden. Doel hiervan is om onterechte bijstandsverlening te voorkomen, en om eventueel teveel betaalde bijstand zoveel als mogelijk terug te vorderen.

Naast deze inzet willen we blijvend inzetten op activering. Meedoen, een bijdrage leveren aan de samenleving, blijft van belang voor die personen voor wie betaalde arbeid een brug te ver is.

4. Wat mag het kosten?

De gemeente ontvangt over 2015 een voorlopig budget van € 3.437.712,00 voor betaling van uitkeringen. Najaar 2015 wordt het definitieve budget 2015 pas vastgesteld. Op basis van de inzichten in juli 2015 wordt het waarschijnlijke tekort op het BUIG budget over 2015, afgerond € 640.000,00, waarvoor mogelijk een beroep gedaan kan worden op de Vangnetregeling 2015. Daarmee bedraagt het tekort op de bijstand nog altijd 10% van het budget, dus ruim € 340.000,00. In 2016 komt er een nieuw verdeelmodel. In hoeverre dat model een oplossing biedt voor het zeer hoge nadeel zal afgewacht moeten worden. Blijvende aanpak en inzet op re-integratie is van belang omdat anders ook het deel boven het eigen aandeel van 10% voor rekening van de gemeente blijft.
Voor de extra inzet binnen Goirle aan de Slag en de samenwerking met Just Logic is in de begroting tot en met 2016 jaarlijks € 100.000,00 opgenomen voor uitvoering van Goirle aan de Slag. Uw raad heeft aangegeven dat op basis van een evaluatie beoordeeld wordt of en in welke mate er vanaf 2017 middelen beschikbaar gesteld gaan worden. Die afweging kan gemaakt worden bij de voorjaarsnota voor de begroting 2017.

5. Communicatie en participatie / inspraak

Dit voorstel wordt ter kennisname gebracht van de Participatieraad.

6. Vervolgtraject besluitvorming

Nvt

7. Fatale beslisdatum
Met het oog op een mogelijke aanvraag voor de vangnetregeling 2015 is het gewenst dat de raad kennis neemt van de activiteiten die ingezet zijn en worden om het tekort op de BUIG-middelen terug te dringen.

8. Voorstel

Wij stellen de raad voor om:

1. De tussentijdse evaluatie van het beleid "Goirle aan de Slag" ter kennisgeving aan te nemen.
2. De hoogte van het waarschijnlijke tekort op het BUIG budget 2015 ter kennisgeving aan te nemen.
3. Akkoord te gaan met de volgende voorstellen om de kosten te beperken.
    - Beleid dat is gebaseerd op Goirle aan de Slag continueren.
    - De samenwerking binnen Matchpunt Goirle continueren
    - Actief inzetten op realiseren van de baanafspraken
    - Beleid hoogwaardig handhaven continueren.

burgemeester en wethouders van Goirle

Machteld Rijsdorp, burgemeester
Michel Tromp, secretaris

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21-07-2015;

gelezen het advies van de commissie Welzijn d.d. 08-09-2015;

gelet op de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. De tussentijdse evaluatie van het beleid "Goirle aan de Slag" ter kennisgeving aan te nemen.
2. De hoogte van het waarschijnlijke tekort op het BUIG budget 2015 ter kennisgeving aan te nemen.
3. Akkoord te gaan met de volgende voorstellen om de kosten te beperken.
    - Beleid dat is gebaseerd op Goirle aan de Slag continueren.
    - De samenwerking binnen Matchpunt Goirle continueren
    - Actief inzetten op realiseren van de baanafspraken
    - Beleid hoogwaardig handhaven continueren.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 29-09-2015.

, de voorzitter

, de griffier